

ת"פ 55927/09/16 - מדינת ישראל נגד ענבל חן

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 55927-09-16 מדינת ישראל נ' חן

בפני
בעניין: כבוד השופט עמית פרייז
מדינת ישראל ע"י תביעות נתניה

המאשימה

נגד

ענבל חן ע"י עו"ד שי לוי

הנאשמת

גזר דין

הנאשמת הורשעה, על פי הודאתה בכתב אישום מתוקן, בעבירה של סחר בסם מסוכן. הנאשמת, אשר החזיקה ברישיון להחזקה ושימוש בקנביס לצרכים רפואיים, מכרה לאחרת, בביתה של האחרונה, סם מסוג קנביס בשלוש הזדמנויות, כמפורט להלן.

כך, ביום 27/6/16 מכרה הנאשמת לאחרת 40 גרם סם תמורת 4000 ₪; ביום 5/7/16 מכרה הנאשמת לאחרת 20 גרם סם תמורת 2000 ₪; ביום 4/9/16, מכרה הנאשמת לאחרת 20 גרם סם תמורת 2000 ₪.

דומה כי אין חולק כי אותה אחרת הינה ביתה של מי שטיפלה בנאשמת במשך תקופה ארוכה, כאשר הטיפולים בוצעו בבית המטפלת, וכך נתוודעה הנאשמת לאותה אחרת. יחד עם זאת טענת ההגנה לפיה מעשי הנאשמת נעשו מתוך רחמים על אותה אחרת נוכח מכאוביה, לא רק שלא הוכחה כנדרש (תוך כדי שמיעת ראיות או הבאת הדברים כעובדה במסגרת ההסדר לתיקון כתב האישום), אלא אף לא עולה בקנה אחד עם העובדה שמעשיה של הנאשמת נעשו תוך תמורה כספית בכל אחד מהמקרים.

לא אחת באים בפני בית משפט זה מקרים של סחר בסם קל יחסית, כדוגמת הסם נשוא תיק זה, בכמויות של גרם או גרמים בודדים, בתמורה כספית בסדרי גודל של מאות שקלים. ענייננו שונה באופן ניכר לחומרה ממקרים אלו נוכח הכמויות גדולות יחסית של הסם, בכל אחד מהאירועים, וקל וחומר במצטבר, ובנוסף בכך שבכל אירוע דובר בתמורה של אלפי שקלים, כשהתמורה הכספית הכוללת אותה קיבלה הנאשמת מן המכירות עומדת על סך של 8000 ₪. יתר על כן, בניגוד לעסקאות רבות בסמים, כאן ישנה חפיפה מלאה בין התמורה לבין הרווח, שכן לנאשמת לא היו כל הוצאות בהשגת הסמים שמכרה, שהרי אלה היו ברשותה נוכח אותו רישיון שהחזיקה.

למכירת הסמים שהחזיקה הנאשמת ברישיון ישנו גם היבט ערכי. כך, בביצוע אותן עסקאות הנאשמת ניצלה את האמון אשר ניתן בה כאשר קיבלה את הרישיון בשל מצבה הרפואי. רישיון שכזה ניתן לנאשמת על אף שמדובר בחומר שככלל אסור לצריכה. זאת נוכח בעיותיה הרפואיות, שהמענה להן באמצעות צריכת הסם נתפס כעדיף מאשר יצירת הסיכון שבצריכה זו. לא צריך להכביר מילים על כך שאם היה ידוע שקיימת אפשרות שהנאשמת תעדיף בצע כסף על פני צריכת הסם כמענה לבעיותיה, הרישיון לא היה ניתן.

ישנה חשיבות רבה לכך שקנביס, או כל סם אחר, אשר ניתן ברישיון, לא יגיע לאנשים אשר אינם מחזיקים ברישיון לקבלתו. זאת כדי למנוע את ריקון הסדר הרישוי מתוכן, באופן שמי שהוכר כנזקק לסם יקבל סם שלא למטרת הרישיון, בעוד מי שלא נבדק והוכר כזכאי לצריכת הסם, יקבלו.

יתר על כן, ועל אף שלא כך הם פני הדברים בענייננו, חשוב לחדד שגם אם היה מדובר במכירת סם בין שני בעלי רישיון לצריכתו, עדיין יש בכך בכדי לשבש את הסדר הרישוי, שכן הרישוי אינו רק ביחס לעצם הזכאות, אלא גם ביחס לכמות הנדרשת לכל בעל רישיון. לא מדובר בעניין טכני, שהרי קביעת הזכאות, ואף המינון, נעשים תוך איזון רפואי המביא בחשבון את הנזקים הבריאותיים האפשריים מצריכת סם, לצד הפתרון למכאובים שהוא עשוי לספק. איזון זה נעשה ביחס לכל חולה וחולה, ולא ניתן לעשותו ללא שיקול דעת רפואי מתאים.

חשוב לציין כי מטבע הדברים, מי שמעוניין לצרוך סם מסוג קנביס, או סם אחר שיש אנשים המקבלים אותו ברישיון, יעדיף לקבלו מבעל הרישיון מאשר מאדם אחר שאין לדעת מהיכן השיג את הסם. זאת באשר סם שהושג ברישיון הינו בוודאות החומר המבוקש, להבדיל מסם שמקורו לא ידוע שעשוי להיות מעורבב עם חומרים אחרים, נייטרלים או אף מזיקים, או למצער סם מהסוג המבוקש אך באיכות ירודה. על כן הביקוש לסם המוחזק ברישיון הינו גבוה יחסית. קיים אינטרס ציבורי של ממש למנוע מצב שבו ביקוש גבוה שכזה יקבל מענה תוך הפרת האמון שברישיון לסם.

לצד נסיבות לחומרה אלה, ניתן להעלות, שלא באופן שמאזן אותן, אלא רק מצמצם אותן במידת מה, נסיבות לקולה של העבירה. כך, הנאשמת מכרה את הסם בכל המקרים לאותה אישה, כאשר דובר כאמור במכרה מסוימת שלה, וזאת להבדיל מסוחר סמים שמוכר מרכולתו למספר לקוחות, בוודאי ללא היכרות מוקדמת. על כך יש להוסיף שמדובר במכירת סם קל יחסית, אך לצד זאת יש לזכור כי רישיון ניתן לסמים קלים יחסית, כך שאין בנמצא מקרה בר השוואה של בעל רישיון לצריכת סם קשה המוכר אותו לאחר.

עקב העובדה כי מדובר בשלושה אירועים אשר אירעו בתקופה של כשלושה וחצי חודשים, כאמור לאותה קונה, ייקבע מתחם עונש הולם אחד כולל. בהשוואה לענישה נוהגת ביחס למקרים אחרים של סחר בסם מסוג זה, שלא אגב ניצול תנאי רישיון, כאשר אגב השוואה זו נלקחו בחשבון שיקולים של כמויות, תמורות (שכאמור שקולות כאן לרווחים), מספר קונים, מספר מקרים, ופער הזמנים ביניהם, סבורני כי ניתן להעמיד את המתחם על מאסר בפועל שנע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה משמעותי, וקנס. לגבי הקנס, גם לאחר לקיחה בחשבון של המצב הכלכלי הלא טוב של הנאשמת ומשפחתה, הרי שנוכח התמורות המדוברות, יש לקבעו בשיעור אלפי שקלים. לצד כל האמור ניתן לשקול במקרים המתאימים אף פסילה של רישיון נהיגה, בפועל ו/או על תנאי.

לאחר קביעת המתחם יש להביא בחשבון לזכות הנאשמת את הודאתה, המהווה נטילת אחריות, כמו גם העובדה שדובר בעניינה בהרשעה בודדת מאז ומעולם (אגב, הרשום בפרוטוקול בדברי המאשימה לעונש כאילו הוגש גיליון הרשעות קודמות של הנאשמת הינו בגדר פליטת קולמוס ויש להתעלם ממנו). בנוסף, הנאשמת כבר נפגעה בחירותה בגין ההליך, על דרך תנאי שחרור מגבילים. כן עומד לזכותה תסקיר חיובי אשר אמנם אינו מצביע על שילוב בהליך טיפולי מפחית סיכון להישנות המקרים, אך שם את הדגש על מצבה הבריאותי הנפשי הקשה, דבר המשתלב עם מסמכים מטעם ההגנה שהוגשו לעונש, כמו גם עדות בעלה של הנאשמת.

שירות המבחן בהמלצתו, ובעקבותיו בא כוח הנאשמת, סבורים כי נוכח מצבה הנפשי הקשה של הנאשמת יש להימנע במקרה זה מהטלת כל מאסר בפועל. יודגש כי אין חולק שהנאשמת במצבה לא כשירה לבצע עבודות של"צ, שלא לדבר על עבודות שירות, ועל כן משמעות עמדה זו הינה שעונשה של הנאשמת יהיה ברכיבים עיקרים של מאסר מותנה וקנס. כדי להצדיק עמדה זו, שמשמעה סטיה ניכרת מהמתחם לעיל, ללא כל אפיק שיקומי, מצביע בא כוח הנאשמת על האפשרות לסטות ממתחם של מאסר בפועל נוכח קיומם של שיקולי צדק, אשר הוכרה לראשונה בע"פ 5669/14, בפרשת "הולילנד" המפורסמת, לגבי הנאשם לופליאנסקי (פסקאות 196-230 לפסק הדין).

באותו מקרה בית המשפט העליון העדיף לסטות ממתחם ענישה של מאסר בפועל של ממש, על דרך הטלת רכיב ענישה עיקרי של מאסר בפועל של ששה חודשי עבודות שירות, על נאשם שבאיזון בין השפעת המאסר של ממש על מצבו הבריאותי לבין שיקולי ענישה אחרים, בדגש על נסיבות העבירות הרלבנטיות לו, השיקול הבריאותי גבר. ודוק, בית המשפט הדגיש באותו מקרה שמצב בריאותי רעוע ככל שיהיה, גם אם המאסר עשוי לדרדרו עוד יותר, אף כדי סיכון חיים, אין בו לכשעצמו בכדי להצדיק אי הטלת מאסר בפועל של ממש.

בענייננו, מצבה הבריאותי של הנאשמת, קשה ככל שיהיה, אינו בהיבט הבריאותי הפיזי אלא בהיבט הנפשי. איני מקל ראש בכך כלל וכלל, וברור כי מאסר בפועל של ממש הינו בעל השפעות נפשיות גם על מי שאין לו כל רקע נפשי, ועל כן עשוי לפגוע בנאשמת עם הרקע הנפשי הקשה שלה. אך עדיין לא מדובר בהדרדרות אפשרית במצב בריאותי פיזי, בוודאי לא כזו שתביא לסיכון חיים. יתר על כן, כעולה מהמסמכים שהגישה ההגנה, אשפוז פסיכיאטרי הינו הטיפול שהומלץ לנאשמת כדי להתמודד עם מצבה הנפשי, אך זו בחרה שלא לאמץ המלצה זו. משמע, אפשר וישנו פתרון רפואי נפשי למצבה של הנאשמת, כאשר במידה רבה ניתן להשיגו גם בין כותלי בית האסורים, ובכך לכל הפחות לאזן את השפעת המאסר על מצבה של הנאשמת.

מעבר לכך, ועיקרם של דברים, נוכח חומרת מעשיה של הנאשמת כפי שפורט לעיל, בדגש על הכמויות, התמורות, ובעיקר על הפרת האמון, אינני רואה כיצד שיקול רפואי כזה או אחר יביא את עונשה לכזה שלא יכלול כל מאסר בפועל, ואף (אם הדברים היו רלבנטיים) לכדי הסתפקות בעבודות שירות. על כן במקרה זה לא מצאתי לנכון לסטות ממתחם העונש ההולם באופן של אי הטלת מאסר בפועל או הטלת מאסר בפועל קצר יחסית. עם זאת, בכדי לתת ביטוי מסוים למצבה המיוחד אשר מלמד על כך שריצוי מאסר בפועל לגביה יהיה קשה מאשר לגבי אדם בריא יותר, מצאתי לנכון, בהתאם לדרך העקרונית אליה הפנה בא כוח הנאשמת, להשית על הנאשמת תקופת מאסר בפועל קצרה בכמה חודשים מן הרף התחתון של המתחם.

דומה כי אין חולק כי יש להטיל על הנאשמת גם מאסר מותנה משמעותי. לטעמי, כמקובל בעבירות סמים, אין לייחדו לעבירה בה הורשעה, אלא לקבעו לכלל העבירות מסוג זה. עם זאת אבצע, כמקובל, אבחנה במאסרים המותנים בין סוגי העבירות.

באשר לגובה הקנס, הרי שנוכח ההקלה המסויימת במרכיב המאסר בפועל על דרך סטיה לקולה מהמתחם כמפורט לעיל, אין מקום לקנס שהינו מינימלי בנסיבות המתחם שנקבע. על מנת לאפשר לנאשמת ומשפחתה לעמוד בו, אפרוס אותו פריסה רחבה לתשלומים.

פסילת רישיון נהיגה, ולו על תנאי, מיותרת לטעמי בענייננו, שכן אין במעשי הנאשמת כל מרכיב תעבורתי, כאשר סביר להניח שצריכתה קנביס ברישיון אף הובאה בחשבון ממילא על ידי גורמי הרישוי.

סוף דבר הריני דן את הנאשמת לעונשים הבאים:

א. מאסר בפועל של 8 חודשים.

ב. מאסר על תנאי של 12 חודשים למשך 3 שנים מיום שימוע גזר הדין, והתנאי הוא שלא תעבור עבירה על פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע.

ג. מאסר על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים מיום שימוע גזר הדין, והתנאי הוא שלא תעבור עבירה על פקודת הסמים המסוכנים מסוג עוון.

ד. קנס בסך 10,000 ₪, או 3 חודשי מאסר תמורתו אם הקנס לא ישולם. הקנס ישולם ב-20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, כאשר התשלום הראשון יהיה עד ליום 15/7/18 והיתרה עד ל-15 לכל חודש עוקב. לא ישולם תשלום במועדו, תעמוד היתרה לפרעון מיידי.

ניתן צו להשמדת המוצגים סמים ומשקל. טלפון שנתפס מהנאשמת יוחזר לה. הדרכון יוחזר לנאשמת לאחר סיום ריצוי המאסר בפועל.

ניתן בלשכה, בהעדר הצדדים, 18/06/2018. שימוע יתבצע במועד שנקבע מראש, ותקופת הערעור בת 45 הימים לבית המשפט המחוזי מרכז תימנה החל מאותו מועד.